

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Παύλος Χρηστίδης
Βουλευτής Νοτίου Τομέα Β' Αθηνών

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς

- 1) Εσωτερικών, **κ. Θεωρή Λιβάνιο**
- 2) Υποδομών και Μεταφορών, **κ. Χρίστο Δήμα**
- 3) Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, **κ. Γιάννη Κεφαλογιάννη**
- 4) Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, **κ. Κυριάκο Πιερρακάκη**

Θέμα: « Διακοπή χρηματοδότησης έργου αντιπλημμυρικής προστασίας του Νοτίου Τομέα Αθηνών»

Κύριοι Υπουργοί,

Οι πλημμύρες είναι οι πιο συχνές και οι πλέον κοστοβόρες φυσικές καταστροφές, θέτοντας σε κίνδυνο ζωές και οδηγώντας σε μεγάλες οικονομικές απώλειες, όπως πρόσφατα πολύ δραματικά βιώσαμε σε πολλές περιοχές της χώρας. Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ εκτιμά ότι τα ακραία καιρικά και κλιματικά φαινόμενα κατατάσσονται στους πέντε πιο άμεσους παγκόσμιους κινδύνους.

Στην Αττική συγκεκριμένα, αποτελούν ένα σύνθετο φαινόμενο χωροταξίας, υποδομών, διαχείρισης υδάτων, πολιτικής προστασίας και κοινωνικής ευαλωτότητας.

Η Αττική, η οποία δεν κατάφερε να ενσωματώσει την βιώσιμη ανάπτυξη στον αστικό σχεδιασμό, δεν πλημμυρίζει από κακή τύχη, αλλά γιατί εδώ και δεκαετίες παράγεται κίνδυνος εξαιτίας της ευρείας, άτακτης και άναρχης πολεοδόμησής της χωρίς υδραυλικό σχεδιασμό, εξαιτίας των μπαζωμένων ρεμάτων, των διευθετήσεων που μεταθέτουν το πρόβλημα παρακάτω, των αποσπασματικών έργων που δεν “κουμπώνουν” στη λεκάνη απορροής και μεταφέρουν το πρόβλημα σε χαμηλότερα σημεία, της συντήρησης που υποτιμάται, της έλλειψης δικτύων απορροής και της παντελούς απουσίας καταγραφής και αποτύπωσης της κατάστασης τους. Επιπλέον, η απουσία σχεδίου μετατρέπει τον κίνδυνο σε συστημικό και την πρόληψη σε χαμένη ευκαιρία της δημόσιας πολιτικής, έχοντας ως αποτέλεσμα την ανακύκλωση του

φαύλου κύκλου: πλημμύρα, αποζημιώσεις, αποκατάσταση, εξαγγελίες και ξανά πλημμύρα, πάντα εκεί όπου οι ελεύθεροι χώροι διαρκώς συρρικνώνονται (παράκτια ζώνη πλήρως χτισμένη, από την Αθήνα ως την Κινέτα και το Δερβέني), ενώ παράλληλα, η συστηματική επέκταση των Μεσογείων συνιστά μια νέα απειλή για τον Υμηττό.

Κοινή κάθε φορά είναι η διαπίστωση ότι το αστικό μας σύστημα γονατίζει από βροχές εξαιτίας της δομικής ανεπάρκειας των υφιστάμενων δικτύων και των καθυστερήσεων των μεγάλων έργων (κατασκευαστικών και μη), όπως επί παραδείγματι, τα συστήματα έγκαιρης πρόγνωσης πλημμυρών, τα έργα διευθέτησης ρεμάτων και κατασκευής μεγάλων αγωγών, τα οποία είναι απαραίτητα όχι μόνο όταν μιλάμε για φαινόμενα μεγέθους Daniel, αλλά και για συνήθεις πλέον βροχοπτώσεις σε περιοχές πλήρως αστικοποιημένες.

Όπως πλέον είναι φανερό, τις επόμενες δεκαετίες θα πρέπει να αναμένουμε υψηλότερους κινδύνους πλημμύρας και μεγαλύτερες οικονομικές ζημιές. Ως εκ τούτου πρέπει να προετοιμαστούμε κατάλληλα για να μειώσουμε την πιθανότητα πλημμυρών και να περιορίσουμε τον αντίκτυπό τους. Η ολοκληρωμένη διαχείριση του κινδύνου πλημμύρας πρέπει να επικεντρωθεί στη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και σε μέτρα που ενισχύουν την ανθεκτικότητα της φύσης και της κοινωνίας στα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Κι ενώ η σύγχρονη τάση βρίσκεται στα βιώσιμα συστήματα αστικής στράγγισης και λύσεις βασισμένες στη φύση, π.χ. οι βιοκλιματικές αναπλάσεις, με ζώνες διήθησης, κήπους βροχής και διαπερατά υλικά, εάν αυτά δεν συνδυαστούν με έναν κεντρικό σχεδιασμό έργων ορεινής υδρονομίας, φράγματων ανάσχεσης και κορμοδεμάτων στα ορεινά του λεκανοπεδίου- για μια πραγματικά δηλαδή ανθεκτική αστική ανάπλαση- θα μετατρέψουν και πάλι την Αττική σε «πόλη-σφουγγάρι».

Οι πρόσφατες πλημμύρες στην Ελλάδα πέραν του κακού σχεδιασμού και της ελλιπούς προετοιμασίας καταδεικνύουν επίσης και την λανθασμένη φιλοσοφία που διαπερνά οριζόντια τον αντιπλημμυρικό σχεδιασμό και έχει ως κύριο πυλώνα οι όποιες δράσεις να ξεκινάνε μετά την έναρξη του έντονου καιρικού-πλημμυρικού φαινομένου. Για παράδειγμα δεν υπάρχει ακόμα και σήμερα στρατηγικό σχέδιο προστασίας από τις πλημμύρες στην Αθήνα.

Με περιορισμένο χρόνο, και φαινομενικά ξεκινώντας από το μηδέν με κάθε καταστροφή, αυτή η προσέγγιση είναι συχνά ασυντόνιστη, δαπανηρή και καταλήγει σε ad hoc αναποτελεσματικά μέτρα. Η αναγνώριση ότι μια πιο αποτελεσματική προσέγγιση μπορεί να μειώσει ζημιές και θύματα οδηγούν σε μια προληπτική διαχείριση του πλημμυρικού κινδύνου ή κάθε άλλης φυσικής καταστροφής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί εν προκειμένω, η διευθέτηση του Ιλισσού στον Νότιο Τομέα Αθηνών, που επαναφέρει στο προσκήνιο τη σημασία του ως βασικής «βαλβίδας ασφαλείας» για το παράκτιο μέτωπο, με κομβικό ρόλο στην αντιπλημμυρική προστασία του. Επισημαίνεται, ότι ο Ιλισσός με λεκάνη απορροής 43 τετραγωνικών χιλιομέτρων και μήκος 10 χιλιομέτρων, είναι όχι μόνο ένα «κρυμμένο»

ποτάμι κάτω από την ασφαλτο της Αθήνας- αλλά αποτελεί έναν από τους βασικούς φυσικούς αγωγούς απορροής των ομβρίων της πρωτεύουσας, μεταφέροντας τα νερά από τις βορειοδυτικές υπώρειες του Υμηττού έως την εκβολή του στον Φαληρικό Όρμο.

Εγκιβωτισμένος στο μεγαλύτερο τμήμα του με κλειστή διατομή, πάνω στην οποία αναπτύχθηκαν κρίσιμες αστικές υποδομές όπως λεωφόροι, γραμμές τραμ, χώροι πρασίνου, παρεμβάσεις, οι οποίες, αν και εξυπηρέτησαν ουσιαστικά την αστική ανάπτυξη, περιόρισαν σημαντικά την παροχετευτικότητά του, καθιστώντας τις γειτονικές περιοχές ευάλωτες στα πλημμυρικά φαινόμενα. Σημειώνεται χαρακτηριστικά ότι το 2019 τμήμα του εγκιβωτισμένου τμήματος του Ιλισσού υποχώρησε στο σταθμό του ηλεκτρικού στον Ταύρο και τα έργα αποκατάστασης ξεκίνησαν το 2026!

Παρά την απόλυτη αναγκαιότητα- όπως αυτή διαρκώς δηλώνεται και αναλύεται από τους επίσημους φορείς και τις αρμόδιες υπηρεσίες- του προληπτικού σχεδιασμού, των «πράσινων» υποδομών και των έργων κομβικής σημασίας για τη θωράκιση της Αττικής απέναντι στις αστικές πλημμύρες, μόλις πρόσφατα υπήρξε διακοπή των εργασιών για τη διευθέτηση του Ιλισσού, με αποδοχή της ειδικής δήλωσης παύσης της αναδόχου εταιρείας από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής για το έργο «Έργα Διευθέτησης Ποταμού Ιλισσού – Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών

Συγκεκριμένα, το έργο συμβατικής αξίας 9,9 εκατ. ευρώ με ΦΠΑ, ανεστάλη έπειτα από αίτημα της αναδόχου στις 6 Φεβρουαρίου 2026, με αιτιολογία τη μη εξόφληση της 6ης και 7ης δόσης του συμφωνημένου τιμήματος, όπως προβλέπεται από τη σύμβαση. Ενημερωτικά, η σύμβαση του έργου είχε υπογραφεί στις 19 Δεκεμβρίου 2024, με αρχική προθεσμία ολοκλήρωσης 12 μηνών. Ωστόσο, με απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής (25 Νοεμβρίου 2025) εγκρίθηκε τρίτη τμηματική παράταση έως 31 Μαρτίου 2026 και νέα καταληκτική ημερομηνία περαίωσης έως 16 Ιουνίου 2026, ενώ εν τω μεταξύ, ο ανάδοχος υπέβαλε αίτημα πληρωμής της 6ης δόσης (6ης πιστοποίησης) ύψους 814.832,07 ευρώ με ΦΠΑ και της 7ης (7ης πιστοποίησης) ύψους 424.839,60 ευρώ με ΦΠΑ, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Περιφέρεια και διαβιβάστηκαν προς πληρωμή, χωρίς όμως να ακολουθήσει εξόφληση. Σημειώνεται, ότι η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων είχε ενημερώσει, από τις 15 Δεκεμβρίου 2025, το Υπουργείο Εσωτερικών για αδυναμία πληρωμής λόγω μη διαθέσιμης πίστωσης, ενώ, σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης διακοπής, τα αιτήματα πληρωμής **δεν εγκρίθηκαν εγκαίρως από το Υπουργείο Εσωτερικών**. Η εξέλιξη αυτή ανοίγει έναν ακόμη κύκλο προβληματισμού για τις καθυστερήσεις πληρωμών στα δημόσια έργα και τις επιπτώσεις τους στο χρονοδιάγραμμα κρίσιμων παρεμβάσεων αντιπλημμυρικής προστασίας.

Δεδομένων των ανωτέρω,

Ερωτώνται οι κ. Υπουργοί:

- 1) Για ποιους λόγους- παρότι η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Αττικής είχε ενημερώσει το Υπουργείο Εσωτερικών από τις 15 Δεκεμβρίου 2025, για αδυναμία πληρωμής λόγω μη διαθέσιμης πίστωσης- τα αιτήματα πληρωμής δεν εγκρίθηκαν εγκαίρως από το Υπουργείο Εσωτερικών;
- 2) Σύμφωνα με ποιες περαιτέρω ενέργειές σας, θα υπάρξει επανεκκίνηση του έργου της διευθέτησης του Ιλισσού;
- 3) Πότε προβλέπεται να ολοκληρωθεί το έργο, δεδομένου ότι οι αναβολές δημιουργούν διαρκή προβλήματα στους κατοίκους του Νότιου Τομέα;
- 4) Γνωρίζοντας ότι έως το 2040 η Αττική θα γίνει πιο ξηρή, πιο θερμή, με εντονότερα και συχνότερα φαινόμενα ξηρασίας και πλημμυρών, υπάρχει σχεδιασμός αντιμετώπισής τους με αναδασώσεις, δημιουργία λεκανών ανάσχεσης φυσικών πλημμυρών, μικρά φράγματα και φραγμούς επιβράδυνσης ροής, σε συνδυασμό με τα αναγκαία έργα εντός του αστικού ιστού, τα οποία συνήθως καθυστερούν ;
- 5) Προτίθεστε να προβείτε στην εκπόνηση ενός χωρικού χάρτη παρεμβάσεων, καθώς στην Αττική έχουμε από τη μία τις ορεινές λεκάνες απορροής (Πεντέλη, Πάρνηθα, Υμηττός) και από την άλλη τα ρέματα (Κηφισός, Ερασίνο, Ραφήνα, Μεγάλο Ρέμα, Πικροδάφνη), στο πλαίσιο ενός συστήματος περιβαλλοντικής και κλιματικής διακυβέρνησης, που να διαπερνά ζητήματα κινδύνων και κρίσεων και επίτευξης του νέου παραγωγικού μοντέλου ανάπτυξης, χωρίς διάχυση ευθυνών;
- 6) Θα υπάρξει σχεδιασμός έργων σύμφωνα με τη νέα ευρωπαϊκή κατεύθυνση, τέτοιος ώστε κάθε νέο έργο να έχει ορίζοντα εκτίμησης κινδύνου τουλάχιστον ως το 2050 και για βαριές υποδομές, ως το 2100, άρα και να καθίσταται επιλέξιμο για χρηματοδότηση;

Βουλευτής

Χρηστίδης

Ο Ερωτών

Παύλος